

IF-IT.431.15.2021.MC

Pan
Tomasz Gabrysiak
Starosta Bolesławiecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 15 czerwca i 24 sierpnia 2021 r. (czynności kontrolne w siedzibie kontrolowanego) na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
- 2) ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej;
- 3) Zarządzenia Nr 286 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 października 2016 r. w sprawie kontroli realizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego,

zespół kontrolny Wydziału Infrastruktury Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

- 1) Michał Całuch – Przewodniczący Zespołu Kontrolnego, inspektor wojewódzki w Oddziale Infrastruktury Technicznej;
 - 2) Paweł Bolanowski – inspektor wojewódzki w Oddziale Infrastruktury Technicznej
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym we Bolesławcu, w zakresie:

- 1) dokonywania w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego;
- 2) zatrzymywania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem;
- 3) cofania uprawnień do kierowania pojazdami;
- 4) przywracania uprawnień do kierowania pojazdami;
- 5) wydawania, przedłużania i rozszerzania zakresu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym;
- 6) realizowania obowiązku przekazywania wojewodzie rocznego sprawozdania z wykonywania zadań określonych w ustawie o kierujących pojazdami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 21 grudnia 2020 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli zewnętrznych na I półrocze 2021 r.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był Tomasz Gabrysiak, wybrany Uchwałą Nr I/4/18 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Starosty Bolesławieckiego.

Dowód: akta kontroli, str. 13

Zgodnie z treścią Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Bolesławcu, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 36/2019 Zarządu Powiatu Wrocławskiego z dnia

23 grudnia 2013 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Bolesławcu, sprawy z zakresu tematów będących przedmiotem kontroli realizowane są przez Wydział Komunikacji i Transportu.

Dowód: akta kontroli, str. 24-72

Zadania realizowane przez Wydział Komunikacji w okresie kontroli były bezpośrednio nadzorowane przez Wicestarostę Bolesławieckiego. W okresie kontroli funkcję tę pełnił Mirosław Horzempa.

Dowód: akta kontroli, str. 23, 66

Osobami odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień w kontrolowanym okresie byli:

- 1) Żaneta Stefańska – Naczelnik Wydziału Komunikacji i Transportu;
- 2) Kinga Stasiak-Staniszevska – Zastępca Naczelnika Wydziału Komunikacji i Transportu;
- 3) Małgorzata Borzymek – Podinspektor w Wydziale Komunikacji i Transportu;
- 4) Izabela Pawlicka - Podinspektor w Wydziale Komunikacji i Transportu;
- 5) Jolanta Wołyniak - Referent w Wydziale Komunikacji i Transportu;
- 6) Klaudia Ludziak - Referent w Wydziale Komunikacji i Transportu;

Dowód: akta kontroli, str. 73-105

Zakres (temat) I: dokonywanie w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego.

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławieckiego kontrolowanego zagadnienia ocenia się **pozytywnie**¹.

Kontrolę przeprowadzono na dobranej próbie, obejmującej losowo wybrane 40 spraw (z roku 2020 – 25 i z roku 2021 – 15).

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, starosta dokonuje w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy o transporcie drogowym.

Kontroli poddano losowo wybranych 40 wniosków (spraw) dotyczących wpisu do prawa jazdy potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego (nr prawa jazdy: 00336/18/0201, 03967/04/0201, 00431/18/0201, 01274/99/0201, 01637/10/0201, 00292/19/0201, 00834/00/0201, 01690/10/0201, 00063/00/0201, 01879/05/0201, 01923/00/0201, 00897/08/0201, 01206/00/0201, 02833/00/0201, 03768/02/0201, 05576/06/0201, 00492/20/0201, 00885/15/0201, 00543/20/0201, 02946/06/0201, 00960/03/0201, 02115/01/0201, 05552/05/0201, 01796/12/0201, 00606/02/0201,

¹ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

00925/18.0201, 01896/12/0201, 01046/19/0201, 06676/05/0201, 00605/19/0201,
01256/03/0201, 00314/10/0201, 01125/01/0201, 01207/15/0201, 00775/13/0201,
00943/19/0201, 00286/00/0201, 00803/01/0201, 00239/21/0201, 01619/00/0201).

Dowód: akta kontroli str. 106-513.

Wypełnienie obowiązku sprawdzenia kompletności wniosku

Zgodnie z treścią § 9 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, prawo jazdy lub pozwolenie albo wtórnik tych dokumentów wydaje się w przypadku osoby ubiegającej się o wpis potwierdzający uzyskanie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej lub ukończenie szkolenia okresowego - po otrzymaniu:

- a) wniosku o wydanie prawa jazdy,
- b) dowodu uiszczenia opłaty za wydanie prawa jazdy lub pozwolenia oraz opłaty ewidencyjnej,
- c) dokumentów, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy,
- d) fotografii, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3,
- e) oświadczenia kierowcy o wykonywaniu przewozu drogowego różnymi pojazdami, dla których jest wymagane posiadanie prawa jazdy co najmniej jednej spośród kategorii C1, C1+E, C lub C+E oraz D1, D1+E, D lub D+E, w przypadku kierowcy, o którym mowa w art. 39d ust. 6 ustawy o transporcie drogowym,
- f) kopii posiadanego prawa jazdy.

We wszystkich sprawach poddanych kontroli składano wnioski zgodny ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Dowód: akta kontroli str. 108-109, 120-121, 131-132, 144-145, 155-156, 167-168, 179-180, 188-189, 197-198, 206-207, 217-218, 278-279, 237-238, 246-247, 255-256, 264-265, 272-273, 286-287, 298-299, 307-308, 316-317, 325-326, 334-335, 343-344, 352-353, 361-362, 373-374, 385-386, 396-397, 408-409, 420-421, 428-429, 438-439, 447-448, 456-457, 465-466, 477-478, 486-487, 495-496, 506-507

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Brak wezwania wnioskodawcy do złożenia oświadczenia o miejscu zamieszkania.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami, prawo jazdy jest wydawane osobie, która uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że jej miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym ze:

- a) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej przez 185 dni w każdym roku kalendarzowym:
 - ze względu na swoje więzi osobiste i zawodowe albo
 - z zamiarem stałego pobytu wyłącznie ze względu na swoje więzi osobiste, albo
- b) przebywa regularnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na swoje więzi osobiste, a jednocześnie, że ze względu na swoje więzi zawodowe kolejno przebywa w co najmniej dwóch państwach członkowskich Unii Europejskiej, albo
- c) przebywa nieregularnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na swoje więzi osobiste, ponieważ przebywa w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej w celu wypełniania zadania o określonym czasie trwania, albo
- d) przebywa na terytorium innego państwa ze względu na podjęte w tym państwie studia lub naukę w szkole.

W jednym przypadku (prawo jazdy nr 02833/00/0201) wnioskodawca nie złożył ww. oświadczenia.

Dowód: akta kontroli str. 248

Pobieranie opłaty za wydanie dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdami oraz opłaty ewidencyjnej

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, za dokonanie wpisu, o którym mowa w ust. 1, pobiera się opłatę, o której mowa w art. 10 ust. 1, oraz opłatę ewidencyjną. Stosownie do § 1 pkt 1 Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami wysokość opłaty za wydanie prawa jazdy wynosi 100 zł. Natomiast w myśl § 2 ust. 1 pkt. 1 lit. h) rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, wysokość opłaty ewidencyjnej wynosi 0,50 zł.

Do wszystkich wniosków poddanych kontroli załączono dowody uiszczenia ww. opłat.

Dowód: akta kontroli str. 113, 122, 134, 146, 158, 170, 182, 191, 200, 210, 226, 235, 240, 249, 258, 267, 276, 289, 301, 310, 319, 328, 337, 346, 355, 364, 379, 399, 411, 423, 432, 441, 450, 459, 468, 480, 489, 498, 509

Wymiana prawa jazdy na okres, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, wpis jest dokonywany, w formie wymiany prawa jazdy, na okres 5 lat, liczony od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w przepisach rozdziału 7a ustawy o transporcie drogowym, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż okres ważności orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego, o których mowa w przepisach rozdziału 7a tej ustawy. Stosownie do treści § 10 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, dokonując wpisu, o którym mowa wyżej, w pozycji „data ważności uprawnienia” wpisuje się datę ważności uprawnienia w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy. Datą ważności uprawnienia jest przypadający najwcześniej termin upływu ważności odpowiednio badania lekarskiego, badania psychologicznego albo data ukończenia pierwszego albo następnego szkolenia okresowego (ust. 5 cytowanego wyżej przepisu).

We wszystkich sprawach poddanych kontroli dokonano wpisu z zachowaniem okresów, wskazanych w art. 15 ust. 4 ustawy.

Dowód: akta kontroli str. 108 120, 131, 144, 155, 167, 179, 188, 197, 206, 217, 278, 237, 246, 255, 264, 272, 286, 298, 307, 316, 325, 334, 343, 352, 361, 373, 385, 396, 408, 420, 428, 438, 447, 456, 465, 477, 486, 495, 506.

Dokonywanie wpisu we wniosku w sposób określony przez § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami

Zgodnie z treścią § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, wpis potwierdzający uzyskanie kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej lub ukończenie szkolenia okresowego, o których mowa w przepisach ustawy o transporcie drogowym, jest dokonywany w postaci kodu „95” w układzie „95.DD.MM.RRRR”, we wniosku i na dokumencie prawa jazdy w pozycji „ograniczenia” przy odpowiednich posiadanych kategoriach prawa jazdy wymienionych w aktualnym świadectwie kwalifikacji zawodowej, przy czym w przypadku kierowcy, o którym mowa w art. 39d ust. 6 ustawy o transporcie drogowym, posiadającego aktualne świadectwo

kwalifikacji zawodowej potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego w zakresie jednego bloku programowego, wpis jest dokonywany przy wszystkich kategoriach prawa jazdy spośród posiadanych kategorii C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D oraz D+E. Datą ważności wpisu jest data 5 lat liczona od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej.

We wszystkich sprawach poddanych kontroli dokonano wpisu we wniosku w sposób określony przez wyżej cytowane przepisy.

Dowód: akta kontroli str. 108, 120, 131, 144, 155, 167, 179, 188, 197, 206, 217, 278, 237, 246, 255, 264, 272, 286, 298, 307, 316, 325, 334, 343, 352, 361, 373, 385, 396, 408, 420, 428, 438, 447, 456, 465, 477, 486, 495, 506.

Inne stwierdzone uchybienia:

1. Wypełnienie części H wniosku – Decyzja o wydaniu prawa jazdy w przypadku osób ubiegających się o dokonanie wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej lub kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej.

Jak wynika z przekazanej kontrolującym dokumentacji, we wszystkich przypadkach, w których wnioskodawcy ubiegali się o dokonanie wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej składali oni wcześniej także wniosek o wydanie prawa jazdy. Po uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu składali oni następnie wniosek o dokonanie wpisu, zaś organ – wydając prawo jazdy wraz z wpisem potwierdzającym odbycie kwalifikacji wstępnej – wypełniał część H wniosku późniejszego.

Dowód: akta kontroli str. 108-177, 285-296, 360-418, 464-475, 494-504.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że o ile wydanie prawa jazdy następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej – zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami – w formie wypełnienia części H wniosku, to dokonanie wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej bądź szkolenia okresowego stanowi czynność materialno-techniczną dokonywaną poprzez wymianę dokumentu prawa jazdy. O ile zatem nie istnieją przeszkody, by obie te czynności zostały wykonane poprzez wydanie dokumentu określonej kategorii prawa jazdy po raz pierwszy wraz z wpisem potwierdzającym uzyskanie kwalifikacji wstępnej, to jednak organ powinien wypełnić właściwą część wniosku zarówno o wydanie prawa jazdy, jak i dokonanie wpisu. Część H wniosku powinna zostać zatem wypełniona we wniosku dotyczącym wydania prawa jazdy określonej kategorii, zaś we wniosku o dokonanie wpisu kodu 95 wypełniona powinna zostać jedynie część wskazując na otrzymanie wnioskowanego dokumentu (tabela w części E wniosku). Przyjęty przez Starostę sposób wydawania ww. dokumentów sugeruje bowiem, że wpis potwierdzający uzyskanie kwalifikacji dokonywany jest w formie decyzji, zaś wniosek o wydanie prawa jazdy pozostaje formalnie niezakończony.

Przyczyną uchybienia było nieprawidłowe zastosowanie przepisów rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami przez osoby realizujące zadania w tym zakresie.

Zakres (temat) II: wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławickiego kontrolowanego zagadnienia ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Kontrolę przeprowadzono na dobranej próbie, obejmującej 42 losowo wybrane sprawy (z roku 2020 – 31 i z roku 2021 - 11).

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Stosownie do treści art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, w przypadku gdy:

- 1) upłynął termin ważności prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem - jeżeli dokument ten został przesłany przez organy kontroli ruchu drogowego;
- 2) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie zaświadczenia o ukończeniu:
 - a) kursu doształcającego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. a,
 - b) praktycznego szkolenia w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. b,
 - c) kursów reedukacyjnych, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lub 5;
- 3) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie orzeczenia:
 - a) o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 79 ust. 2,
 - b) o istnieniu lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1;
- 4) kierujący pojazdem przekroczył dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym;
- 5) kierujący pojazdem silnikowym przewozi osoby w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewożenia osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13, z późn. zm.), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące.

Kontroli poddano 42 losowo wybrane sprawy (decyzje nr: KMT.5430.4.27.2020, KMT.5430.4.32.2020, KMT.5430.4.69.2020, KMT.5430.4.95.2020, KMT.5430.4.99.2020, KMT.5430.4.130.2020, KMT.5430.4.168.2020, KMT.5430.4.181.2020, KMT.5430.4.185.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.4.200.2020, KMT.5430.4.202.2020, KMT.5430.4.209.2020, KMT.5430.4.288.2020, KMT.5430.4.291.2020, KMT.5430.4.292.2020, KMT.5430.4.319.2020, KMT.5430.4.344.2020, KMT.5430.4.344.2.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.4.364.2020, KMT.5430.4.383.2020, KMT.5430.4.404.2020, KMT.5430.4.539.2020, KMT.5430.4.564.2020, KMT.5430.4.619.2020, KMT.5430.4.691.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.2.LP-Z.38.3.2020, KMT.5430.2.K-Z.750.2020, KMT.5430.2.K-Z.798.3.2020, KMT.5430.4.98.2021, KMT.5430.4.121.2021, KMT.5430.4.129.2021, KMT.5430.4.144.2021, KMT.5430.4.154.2021, KMT.5430.4.204.2021, KMT.5430.4.225.2021, KMT.5430.4.258.2021, KMT.5430.4.265.2021, KMT.5430.4.268.2021, KMT.5430.4.280.2021).

Dowód: akta kontroli str. 514-871

Spośród ww. decyzji poddanych kontroli, 38 zostało wydanych na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami, tj. w związku z otrzymaniem informacji o przekroczeniu prędkości w terenie zabudowanym o ponad 50 km/h, a pozostałe 3 – na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy, tj. w związku z nieprzedstawieniem orzeczenia lekarskiego i psychologicznego o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdami. Wszystkie wydane decyzje zawierają elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zatrzymania prawa jazdy.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach, w których organ wydawał decyzję w związku z przekroczeniem prędkości w terenie zabudowanym o ponad 50 km/h pierwszą czynnością Starosty – po otrzymaniu od policji informacji o stwierdzonym przekroczeniu prędkości – było wydanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy.

Dowód: akta kontroli str. 514-766, 792-871

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że postępowanie w sprawie zatrzymania prawa jazdy, w tym również prowadzone na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami, jest postępowaniem administracyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Tym samym podlega ono wszystkim przepisom i rygorom procesowym, ustanowionym mocą tej ustawy. Zgodnie z zasadą czynnego udziału stron w postępowaniu, wyrażoną w art. 10 § 1 Kpa, organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ta ogólna zasada postępowania administracyjnego znajduje wyraz m. in. w art. 61 ust. 4 Kpa. W myśl tego przepisu, o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.

Podkreślić trzeba, że kontrolujący zdają sobie sprawę z faktu, iż przewidziany w art. 103 ust. 1 da termin na wydanie decyzji w tej sprawie, wynoszący 21 dni od dnia powzięcia informacji o fakcie przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 50 km/h w terenie zabudowanym wymaga od organu znacznej szybkości działania, jednak nie może to zwalniać organu z przestrzegania podstawowych zasad postępowania administracyjnego.

Przyczyną nieprawidłowości było niezastosowanie art. 61 ust. 4 Kpa przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

Stwierdzone uchybienia:

1. Brak pouczenia strony o możliwości zrzeczenia się odwołania.

W dniu 1 czerwca 2017 r. wszedł w życie art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego, w myśl którego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. W tym samym dniu nowe brzemienne otrzymał również art. 107 § 1 Kpa, zgodnie z którym decyzja zawiera m. in. pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania (pkt 7 omawianego przepisu). Tymczasem w treści decyzji nr KMT.5430.4.291.2020 i KMT.5430.4.344.2.2020 nie zostało zawarte pouczenie, o którym mowa powyżej.

Dowód: akta kontroli str. 661-662, 683-684

Przyczyną nieprawidłowości było niezastosowanie art. 107 § 1 pkt 7 Kpa przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

2. W 36 przypadkach (decyzje nr KMT.5430.4.32.2020, KMT.5430.4.95.2020, KMT.5430.4.99.2020, KMT.5430.4.130.2020, KMT.5430.4.168.2020, KMT.5430.4.181.2020, KMT.5430.4.185.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.4.200.2020, KMT.5430.4.202.2020, KMT.5430.4.209.2020, KMT.5430.4.288.2020, KMT.5430.4.291.2020, KMT.5430.4.292.2020, KMT.5430.4.319.2020, KMT.5430.4.344.2.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.4.364.2020, KMT.5430.4.383.2020, KMT.5430.4.404.2020, KMT.5430.4.539.2020, KMT.5430.4.564.2020, KMT.5430.4.619.2020, KMT.5430.4.691.2020, KMT.5430.4.188.2020, KMT.5430.4.98.2021, KMT.5430.4.121.2021, KMT.5430.4.129.2021, KMT.5430.4.144.2021, KMT.5430.4.154.2021, KMT.5430.4.204.2021, KMT.5430.4.225.2021, KMT.5430.4.258.2021, KMT.5430.4.265.2021, KMT.5430.4.268.2021, KMT.5430.4.280.2021) jako organ wydający decyzję wskazano Starostwo Powiatowe w Bolesławcu.

Dowód: akta kontroli str. 527, 542, 558, 568, 577, 585, 594, 602, 631, 638, 645, 653, 661, 668, 675, 683, 696, 703, 711, 719, 727, 750, 758, 792, 798, 805, 811, 819, 832, 839, 846, 853, 860, 866

Należy w tym miejscu podkreślić, że „*istotę sprawy administracyjnej określa art. 1 pkt. 1 i 2 k.p.a., warunkując jej byt od działania właściwego organu uprawnionego do wydania decyzji, której adresatem jest konkretna strona, w oparciu o przepisy materialne, w sprawie indywidualnej*” (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 grudnia 2012 r., VII SA/Wa 2134/12, LEX nr 1332218). Zgodnie zaś z powołanymi wyżej przepisami ustawy o kierujących pojazdami, organem właściwym m. in. w sprawach wydawania decyzji o skierowaniu kierowcy na badanie lekarskie jest starosta. Starosta jest zatem organem prowadzącym postępowanie i dokonuje w jego toku wszystkich czynności, koniecznych do załatwienia sprawy – w tym zawiadamia strony o jego wszczęciu i wydaje decyzję. Starostwo stanowi wyłącznie aparat pomocniczy starosty i nie posiada odrębnego bytu – nie występuje zatem w prowadzonych sprawach w charakterze organu i tym samym nie może podejmować żadnych czynności w toczącym się postępowaniu.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe zastosowanie art. 107 § 1 pkt 1 Kpa przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

3. We wszystkich przypadkach Starosta, wydając decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy, nadawał jej rygor natychmiastowej wykonalności, powołując się na art. 108 § 1 Kpa.

Dowód: akta kontroli str. 514, 527, 534, 542, 558, 568, 577, 585, 594, 602, 631, 638, 645, 653, 661, 668, 675, 683, 688, 696, 703, 711, 719, 727, 750, 758, 792, 798, 805, 811, 819, 832, 839, 846, 853, 860, 866

Zgodnie z art. 102 ust. 1c ustawy starosta wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, na okres 3 miesięcy, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności oraz zobowiązując kierującego do zwrotu prawa jazdy, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany w trybie art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Treść tego przepisu wskazuje, że nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności następuje na jego podstawie, nie zaś na podstawie ogólnej regulacji, zawartej w art. 108 § 1 Kpa, i to na ten właśnie przepis winien powołać się organ w treści decyzji.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe zastosowanie art. 102 ust. 1c ustawy o kierujących pojazdami przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

4. W 3 przypadkach (sprawy nr KMT.5430.2.LP-Z.38.3.2020, KMT.5430.2.K-Z.750.2020 i KMT.5430.2.K-Z.798.3.2020) Starosta, wydając decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy z przyczyn określonych w art. 102 ust. 1 pkt 3, nadawał jej rygor natychmiastowej

wykonalności, jednak bez jakiegokolwiek uzasadnienia. Zaznaczyć należy, że – zgodnie z brzmieniem art. 102 ust. 1c ustawy – starosta zobligowany jest do nadania rygoru natychmiastowej wykonalności jedynie w przypadku decyzji, wydawanych na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy. W pozostałych przypadkach organ, nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, zobligowany jest uzasadnić ten fakt. Zgodnie ze stanowiskiem WSA w Warszawie, „nadając rygor natychmiastowej wykonalności organ obowiązany jest go szczegółowo uzasadnić powołaniem się na przesłanki wynikające z art. 108 k.p.a.” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 października 2011 r., IV SA/Wa 887/11, LEX nr 1694996).

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe zastosowanie art. 108 § 1 Kpa przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

Zakres (temat) III: wydawanie decyzji o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławieckiego kontrolowanego zagadnienia ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Kontrolę przeprowadzono na dobranej próbie, obejmującej losowo wybranych 38 spraw (z roku 2020 – 23 i z roku 2021 – 15).

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Stosownie do treści art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami w przypadku:

- 1) stwierdzenia:
 - a) na podstawie orzeczenia lekarskiego istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem,
 - b) na podstawie orzeczenia psychologicznego istnienia przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,
 - c) utraty kwalifikacji, na podstawie wyniku egzaminu państwowego przeprowadzonego w trybie art. 49 ust. 1 pkt 2 i 3,
 - d) niezgłoszenia się we wskazanym terminie na egzamin państwowy który miał być przeprowadzony w trybie art. 49 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. b;
- 2) ponownego przekroczenia liczby 24 punktów otrzymanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego w okresie 5 lat od dnia wydania skierowania na kurs reedukacyjny, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lit. a;
- 3) popełnienia w okresie próbnym trzech wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub jednego przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji;
- 4) orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów;
- 5) kierowania pojazdem w przedłużonym okresie, o którym mowa w art. 102 ust. 1d;
- 6) uchylecia sposobu wykonywania zakazu prowadzenia pojazdów na podstawie art. 182a § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy.

Kontroli poddano 36 losowo wybranych spraw (sprawy nr: KMT.5430.4.PKT-C.615.3.2019, KMT.5430.4.PKT-C.46.3.2020, KMT.5430.2.C.88.1.2020, KMT.5430.2.C.137.1.2020, KMT.5430.2.C.200.1.2020, KMT.5430.2.C.211.1.2020, KMT.5430.2.C.295.1.2020, KMT.5430.2.C.404.1.2020, KMT.5430.2.C.405.1.2020, KMT.5430.2.C.577.1.2020,

KMT.5430.2.C.629.1.2020, KMT.5430.2.C.626.1.2020, KMT.5430.2.C.771.1.2020,
KMT.5430.2.C.794.1.2020, KMT.5430.2.C.796.1.2020, KMT.5430.2.C.798.1.2020,
KMT.5430.2.C.653.1.2020, KMT.5430.2.C.856.1.2020, KMT.5430.2.C.861.1.2020,
KMT.5430.2.C.985.1.2020, KMT.5430.2.C.999.1.2020, KMT.5430.2.C.1084.1.2020,
KMT.5430.2.C.1206.1.2020, KMT.5430.2.C.1208.1.2020, KMT.5430.2.C.1264.1.2020,
KMT.5430.2.C.1268.1.2020, KMT.5430.4.PKT-C.634.3.2020, KMT.5430.2.C.239.1.2021,
KMT.5430.2.C.241.1.2021, KMT.5430.2.C.283.1.2021, KMT.5430.2.C.410.1.2021,
KMT.5430.2.C.483.1.2021, KMT.5430.2.C.493.1.2021, KMT.5430.2.C.512.1.2021,
KMT.5430.4.PKT-C.759.3.2021, KMT.5430.2.C.823.1.2021, KMT.5430.2.C.866.1.2021,
KMT.5430.4.PKT-C.757.3.2021).

Dowód: akta kontroli str. 872-1336

We wszystkich poddanych kontroli sprawach Starosta wszczął postępowanie z urzędu, zawiadamiając o tym stronę.

Wszystkie wydane decyzje zawierają elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa.

Dowód: akta kontroli str. 872-1236

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Wydanie decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami w oparciu o niewłaściwe przepisy prawa.

W 5 przypadkach (decyzje nr KMT.5430.4.PKT-C.615.3.2019, KMT.5430.4.PKT-C.46.3.2020, KMT.5430.4.PKT-C.634.3.2020, KMT.5430.4.PKT-C.759.3.2021, KMT.5430.4.PKT-C.759.3.2021) jako podstawę wydania decyzji wskazano art. 103 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o kierujących pojazdami. W myśl tego przepisu starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami w przypadku niezgłoszenia się we wskazanym terminie na egzamin państwowy który miał być przeprowadzony w trybie art. 49 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. b.

Jak wynika z przekazanych kontrolującym dokumentów, ww. decyzje wydane zostały z uwagi na nieprzystąpienie do egzaminu sprawdzającego kwalifikacje, na który strony zostały skierowane decyzją starosty – przy czym decyzje o skierowaniu na egzamin wydane zostały na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, tj. na podstawie wniosku komendanta wojewódzkiego Policji w związku z przekroczeniem przez kierujących 24 punktów za naruszenia w ruchu drogowym.

Dowód: akta kontroli str. 872-893, 1210-1219, 1294-1303, 1329-1336

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że w myśl art. 49 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, Sprawdzeniu kwalifikacji w formie egzaminu państwowego podlega:

- 1) osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnień do kierowania motorowerem, pojazdami silnikowymi lub tramwajem;
- 2) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem w razie uzasadnionych zastrzeżeń co do jej kwalifikacji;
- 3) osoba ubiegająca się o:
 - a) przywrócenie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdami silnikowymi lub tramwajem cofniętego na okres przekraczający rok lub cofniętego w związku z utratą kwalifikacji,
 - b) zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, którego była pozbawiona na okres przekraczający rok.

Powyższy przepis określa generalnie zakres podmiotowy obowiązku sprawdzenia kwalifikacji w formie egzaminu państwowego. Stosownie zaś do treści art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy – Prawo o ruchu drogowym kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji podlega osoba posiadająca

uprawnienie do kierowania pojazdem, skierowana decyzją starosty na wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, w razie przekroczenia 24 punktów otrzymanych na podstawie art. 130 ust. 1. Z przepisem tym koresponduje art. 140 ust. 1 pkt 4 lit. a tej ustawy, w myśl którego decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym wydaje starosta w razie niepoddania się sprawdzeniu kwalifikacji w trybie określonym w art. 114 ust. 1 pkt 1.

Wyjaśnić należy, że wyżej powołane przepisy ustawy – Prawo o ruchu drogowym stanowią *lex specialis* wobec ogólnych uregulowań ustawy o kierujących pojazdami, precyzyjnie określając tryb i podstawę skierowania na egzamin kierowcy, który przekroczył liczbę 24 punktów otrzymanych za naruszenia w ruchu drogowym, a także konsekwencje niepoddania się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji w tym zakresie. Pamiętać także trzeba, że jakkolwiek powołane przepisy zostały uchylone z dniem 4 czerwca 2018 r. na podstawie art. 125 pkt 10 lit. g i pkt 16 ustawy o kierujących pojazdami, to jednak równocześnie z dniem 4 czerwca 2018 r. weszła w życie również nowelizacja dokonana ustawą z dnia 9 maja 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 957). Mocą tej ustawy postanowiono, że do czasu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających przekazywanie danych na zasadach określonych w art. 100aa-100aq ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy – Prawo o ruchu drogowym), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przepisów art. 13 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 43 ust. 2 pkt 4, art. 44 ust. 3 pkt 2, art. 67 ust. 2 pkt 2, art. 82 ust. 1 pkt 4 lit. c, art. 98, art. 99 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4 oraz ust. 2 pkt 1 lit. b i ust. 3, art. 102 ust. 1b, art. 103 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2, art. 124 ust. 7, **art. 125 pkt 10 lit. g i pkt 16** oraz przepisów rozdziału 14 ustawy zmienianej w art. 2 (tj. ustawy o kierujących pojazdami) nie stosuje się. Z kolei art. 14 ust. 2 nowelizacji stanowi, że "Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w swoim dzienniku urzędowym oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej komunikat określający termin wdrożenia rozwiązań technicznych, o których mowa w ust. 1. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 3 miesiące przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie". Z powyższej regulacji wynika, że do dnia wdrożenia rozwiązań technicznych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy nowelizującej, nie stosuje się m.in. przepisu art. 125 pkt 16 ustawy o kierujących pojazdami, uchylającego przepis art. 140 i art. 140a ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Oznacza to, że do czasu dokonania takiego wdrożenia powołany przepis art. 140 ust. 1 pkt 4 lit. a znajduje zastosowanie i to właśnie ten przepis winien stanowić podstawę prawną opisanych wcześniej decyzji Starosty.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe zastosowanie art. 103 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o kierujących pojazdami przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

2. Wydanie decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami pomimo funkcjonowania decyzji w tym przedmiocie w obrocie prawnym.

W 8 przypadkach (decyzje nr KMT.5430.2.C.137.1.2020, KMT.5430.2.C.404.1.2020, KMT.5430.2.C.771.1.2020, KMT.5430.2.C.794.1.2020, KMT.5430.2.C.856.1.2020, KMT.5430.2.C.999.1.2020, KMT.5430.2.C.283.1.2021, KMT.5430.2.C.410.1.2021,) Starosta wydawał decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami w związku z orzeczeniem, prawomocnym wyrokiem sądu, zakazu prowadzenia pojazdów. Jak jednak wynika z treści tych orzeczeń, zapadły one w okresie obowiązywania decyzji Starosty o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, a fakt niestosowania się kierującego do tych decyzji został przez sąd wzięty pod uwagę przy rozstrzyganiu sprawy.

Dowód: akta kontroli str. 918-927, 964-979, 1032-1043, 1044-1061, 1098-1110, 1132-1146, 1241-1251, 1252-1262

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że w sytuacji, gdy danej osobie cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami określonej kategorii prawa jazdy i uprawnień tych osoba ta nie odzyskała, nie można względem tego samego kierującego ponownie zastosować tej instytucji odnośnie do tej samej kategorii prawa jazdy z powodu wyroku karnego, którym orzeczono

kolejny zakaz prowadzenia pojazdów. W dacie wydania zarówno wyroku orzekającego taki zakaz, jak i decyzji wydanej w związku z tym faktem osoba taka nie posiada bowiem *de facto* uprawnień do kierowania pojazdami, które mogłyby zostać skutecznie cofnięte, co czyni tą decyzję bezprzedmiotową. Jak wskazał WSA w Warszawie w motywach wyroku z dnia 23 października 2019 r. (VII SA/Wa 885/19, Lex nr 2742801) „*ponowne zastosowanie w istocie tej samej instytucji (cofnięcia uprawnienia wg tej samej kategorii) nie jest dopuszczalne (...) Przepis art. 182 § 2 k.k.w. nie może być rozumiany jako zawierający bezwzględny nakaz cofania uprawnień do kierowania pojazdami za każdym razem, kiedy zostanie wydane rozstrzygnięcie sądu karnego orzekające zakaz prowadzenia pojazdów. Działania organu muszą uwzględniać aktualną sytuację kierowcy, w tym to, czy posiada on w danym momencie uprawnienie do kierowania pojazdami. Inaczej mówiąc, bezprzedmiotowe jest cofanie uprawnień, jeżeli zgodnie z polskim prawodawstwem kierowca ich nie posiada*”. Kontrolujący w pełni podzielał stanowisko, wyrażone w cytowanym orzeczeniu.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprawidłowe zastosowanie art. 103 ust. 1 pkt 4 lit. d ustawy o kierujących pojazdami przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

Zakres (temat) IV: wydawanie decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławieckiego kontrolowanego zagadnienia ocenia się **pozytywnie**.

Kontrolę przeprowadzono na dobranej próbie, obejmującej losowo wybrane 22 sprawy (z roku 2020 – 10 i z roku 2021 – 12).

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Stosownie do treści art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami, starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Stosownie zaś do treści art. 49 ust. 1 pkt 3 lit. a tej ustawy, osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdami silnikowymi lub tramwajem cofniętego na okres przekraczający rok lub cofniętego w związku z utratą kwalifikacji podlega sprawdzeniu kwalifikacji w formie egzaminu państwowego.

Kontroli poddano 22 losowo wybrane sprawy (sprawy nr: KMT.5430.2.PR.317.2020, KMT.5430.2.D-P.551.2020, KMT.5430.2.D-P.557.2020, KMT.5430.2.D-P.576.2020, KMT.5430.2.655.2020, KMT.5430.2.769.2020, KMT.5430.2.D-P.1032.2020, KMT.5430.2.D-P.1077.2020, KMT.5430.2.1224.2020, KMT.5430.2.D-P.1332.2020, KMT.5430.2.D-P.82.2021, KMT.5430.2.D-P.83.2021, KMT.5430.2.D-P.193.2021, KMT.5430.2.D-P.266.2021, KMT.5430.2.D-P.315.2021, KMT.5430.2.D-P.329.2021, KMT.5430.2.D-P.416.2021, KMT.5430.2.D-P.594.2021, KMT.5430.2.D-P.678.2021, KMT.5430.2.D-P.821.2021, KMT.5430.2.D-P.844.2021, KMT.5430.2.D-P.1002.202).

Dowód: akta kontroli str. 872-1336

We wszystkich sprawach poddanych kontroli składano wniosek zgodny ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Do wszystkich wniosków załączono dokumenty,

o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Dowód: akta kontroli str. 1342-1343, 13550-1351, 1360-1361, 1369-1370, 1386-1387, 1394-1395, 1406-1407, 1417-1418, 1426-1427, 1430-1431, 1443-1444, 1447-1448, 1460-1461, 1474-1475, 1485-1486, 1496-1497, 1505-1506, 1516-1517, 1526-1527, 1543-1544, 1554-1555, 1565-1566, 1577-1578, 1587-1588

We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioskodawcy uiszcili opłatę ewidencyjną w wysokości zgodnej z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

Dowód: akta kontroli str. 1339, 1347, 1371, 1388, 1398, 1414, 1433, 1441, 1445, 1471, 1491, 1493, 1502, 1520, 1578, 1540, 1551, 1574, 1584

Wszystkie wydane decyzje zawierają elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa.

Dowód: akta kontroli str. 1337, 1346, 1355, 1365, 1382, 1392, 1405, 1413, 1425, 1440, 1454, 1470, 1481, 1492, 1501, 1512, 1521, 1539, 1550, 1561, 1573, 1583

Zakres (temat) V: wydawanie, przedłużanie i rozszerzanie zakresu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławieckiego kontrolowanego zagadnienia ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Kontroli poddano wszystkie sprawy prowadzone w okresie kontroli.

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, kierować pojazdem uprzywilejowanym może osoba, która:

- 1) ukończyła 21 lat;
- 2) posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii;
- 3) uzyskała orzeczenie:
 - a) lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym,
 - b) psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
- 4) ukończyła kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi;
- 5) posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.

Przepisu ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Więziennej i Inspekcji Transportu Drogowego oraz do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych.

Kontroli poddano 25 spraw (nr decyzji: KMT.7252.66.2020, KMT.7252.67.2020, KMT.7252.68.2020, KMT.7252.81.2020, KMT.7252.99.2020, KMT.7252.112.2020, KMT.7252.116.2020, KMT.7252.137.2020, KMT.7252.149.2020, KMT.7252.152.2020, KMT.7252.165.2020, KMT.7252.176.2020, KMT.7252.184.2020, KMT.7252.189.2020, KMT.7252.216.2020, KMT.7252.219.2020, KMT.7252.1.1.2021, KMT.7252.1.4.2021,

KMT.7252.1.10.2021, KMT.7252.1.14.2021, KMT.7252.1.15.2021, KMT.7252.1.17.2021, KMT.7252.1.18.2021, KMT.7252.1.20.2021, KMT.7252.1.21.2021).

Dowód: akta kontroli str. 1596-1746

We wszystkich sprawach składano wnioski zgodne ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych i pojazdów przewożących wartości pieniężne (Dz. U. z 2018 r., poz. 1392).

Dowód: akta kontroli str. 1597, 1603, 1610, 1617, 1623, 1630, 1637, 1641, 1648, 1653, 1660, 1666, 1672, 1678, 1684, 1690, 1696, 1702, 1707, 1713, 1718, 1723, 1729, 1736, 1742

Wypełnienie obowiązku sprawdzenia kompletności wniosku

W myśl art. 109 ust. 1 ustawy, starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4, potwierdzone przedstawionym:

- 1) orzeczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
- 2) orzeczeniem psychologicznym o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
- 3) zaświadczeniem o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.

Obowiązek przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi nie dotyczy funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3. W stosunku do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 106 ust. 3, dodatkowym warunkiem wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961), potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej (ust. 1a i 1 b cyt. przepisu). Zgodnie zaś z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia, zezwolenie wydaje starosta:

- 1) osobie ubiegającej się o wydanie zezwolenia po otrzymaniu:
 - a) wniosku o wydanie zezwolenia,
 - b) kopii dokumentów, o których mowa w art. 109 ust. 1 i 1b ustawy, jeżeli są wymagane, ;
 - c) kopii dowodu uiszczenia opłaty za wydanie zezwolenia, z zastrzeżeniem art. 109 ust. 6 ustawy;
- 2) osobie ubiegającej się o przedłużenie ważności zezwolenia po otrzymaniu:
 - a) wniosku o przedłużenie ważności zezwolenia,
 - b) kopii dokumentów, o których mowa w art. 109 ust. 3 ustawy,
 - c) kopii dowodu uiszczenia opłaty za wydanie zezwolenia, z zastrzeżeniem art. 109 ust. 6 ustawy.

Zgodnie z § 16 ww. rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie zezwolenia wynosi 50 zł.

We wszystkich sprawach poddanych kontroli do wniosków zostały załączone dokumenty, o których mowa powyżej.

Dowód: akta kontroli str. 1596-1746

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Brak wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku poprzez podanie wszystkich wymaganych danych.

W 2 przypadkach (sprawy nr KMT.7252.1.14.2021 i KMT.7252.1.18.2021) wnioskodawcy nie wskazali we wniosku numeru PESEL.

Dowód: akta kontroli str. 1713, 1729

Ponadto, w jednym przypadku (sprawa nr KMT.7252.1.17.2021) wnioskodawca nie określił we wniosku zakresu żądania, tj. kategorii prawa jazdy, w zakresie których ubiega się o wydanie zezwolenia.

Dowód: akta kontroli str. 1722

Przyczyną nieprawidłowości było niezastosowanie art. 64 § 2 Kpa przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

Wypełnienie obowiązku pobrania opłaty za wydanie zezwolenia

Do wszystkich wniosków poddanych kontroli załączono dowody wniesienia opłaty w wysokości, o której mowa w ww. przepisach.

Dowód: akta kontroli str. 1601, 1615, 1621, 1628, 1633, 1637, 1646, 1649, 1658, 1664, 1670, 1672, 1682, 1688, 1694, 1696, 1703, 1711, 1712a, 1717a, 1723, 1734, 1739, 1745

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Pobranie opłaty ewidencyjnej

We wszystkich sprawach poddanych kontroli Starosta pobierał od wnioskodawcy, oprócz opłaty za wpis do ewidencji, również opłatę ewidencyjną.

Dowód: akta kontroli str. 1601, 1615, 1621, 1628, 1633, 1637, 1646, 1649, 1658, 1664, 1670, 1672, 1682, 1688, 1694, 1696, 1703, 1711, 1712a, 1717a, 1723, 1734, 1739, 1745

Zgodnie z treścią art. 109 ust. 1 ustawy starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4,. Zauważyć jednak należy, iż zgodnie z treścią – wielokrotnie nowelizowanego – art. 138a ustawy, przedmiotowa opłata nie jest do dnia dzisiejszego pobierana. Tym samym w opisanych sprawach opłata ewidencyjna nie powinna zostać pobrana przez Starostę.

Przyczyną nieprawidłowości było niezastosowanie art. 138a ustawy przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

Wypełnienie obowiązku wydania lub przedłużenia ważności zezwolenia w drodze decyzji administracyjnej.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach organ wydawał decyzję administracyjną.

Dowód: akta kontroli str. 1596, 1602, 1609, 1616, 1622, 1629, 1636, 1640, 1647, 1652, 1659, 1665, 1671, 1677, 1683, 1689, 1695, 1701, 1706, 1712, 1717, 1722, 1728, 1735, 1741

Stwierdzone uchybienia:

1. Nieprawidłowa treść osnowy decyzji.

W jednym przypadku (sprawa nr KMT.7252.152.2020) Starosta orzekł o wydaniu wnioskodawcy zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, podczas gdy wniosek dotyczył przedłużenia ważności zezwolenia już wcześniej wydanego.

Dowód: akta kontroli str. 1652-1654

Przyczyną uchybienia było nieprawidłowe zastosowanie art. 109 ustawy o kierujących pojazdami przez osoby realizujące zadania z tego zakresu.

2. Brak pouczenia strony o możliwości zrzeczenia się odwołania.

Zgodnie z art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego, który wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2017 r., w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. W tym samym dniu nowe brzeziennice otrzymał również art. 107 § 1 Kpa, zgodnie z którym decyzja zawiera m. in. pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania (pkt 7 omawianego przepisu). Tymczasem we wszystkich sprawach poddanych kontroli, w decyzji nie zostało zawarte pouczenie, o którym mowa powyżej.

Dowód: akta kontroli str. 1596, 1602, 1609, 1616, 1622, 1629, 1636, 1640, 1647, 1652, 1659, 1665, 1671, 1677, 1683, 1689, 1695, 1701, 1706, 1712, 1717, 1722, 1728, 1735, 1741

Zakres (temat) VIII: Przekazywanie wojewodzie rocznych sprawozdań z wykonywania zadań określonych ustawą o kierujących pojazdami.

Ocena kontrolowanego zagadnienia:

Prawidłowość realizacji przez Starostę Bolesławieckiego ww. zagadnienia ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Podstawą sformułowania oceny były następujące ustalenia:

Zgodnie z treścią art. 122 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, wojewoda sporządza i przedstawia w terminie do końca marca każdego roku ministrowi właściwemu do spraw transportu zbiorcze sprawozdanie z terenu województwa za ubiegły rok na podstawie rocznych sprawozdań starostów z wykonywania zadań określonych ustawą. Wzór sprawozdania określa załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie informacji zawartych w zbiorczym sprawozdaniu wojewody (Dz. U. poz. 973).

Starosta Bolesławiecki przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu sprawozdanie za rok 2020 przy piśmie z dnia 15 lutego 2021 r., KmT.7252.32.2021. Przekazane sprawozdanie jest zgodne ze wzorem, określonym w ww. rozporządzeniu.

Dowód: akta kontroli str. 1766-1772

Stwierdzone nieprawidłowości:

Przekazanie wojewodzie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym w zakresie tematu nr II, III i IV.

Zgodnie z przekazaniem wojewodzie sprawozdaniem, w roku 2020 Starosta Bolesławieckiego wydał: 474 decyzje o zatrzymaniu prawa jazdy, 235 decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami oraz 53 decyzje o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami. Jak wynika natomiast z przekazanych kontrolującym wykazów wydanych decyzji w tym zakresie, w roku 2020 wydane zostały 132 decyzje o zatrzymaniu prawa jazdy, 117 decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami oraz 20 decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami.

Dowód: akta kontroli str. 1747-1751, 1756-11760, 1765, 1768

Wnioski i zalecenia pokontrolne:

Działając na podstawie § 14 ust. 2 Zarządzenia Nr 286 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 października 2016 r. w sprawie kontroli realizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego w związku z art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o podjęcie działań, zmierzających do usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, w szczególności:

- 1) Każdorazowe wzywianie osób ubiegających się o dokonanie w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego do złożenia wszystkich wymaganych oświadczeń;
- 2) Wypełnianie wszystkich wymaganych części wniosku o dokonanie w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego, jak również wniosku o wydanie prawa jazdy;
- 3) Zawiadamianie stron postępowania administracyjnego o wszczęciu postępowania z urzędu;
- 4) Każdorazowe umieszczanie w decyzji wszystkich elementów, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa;
- 5) Każdorazowe wskazywanie Starosty Bolesławieckiego jako organu, wydającego zawiadomienie o wszczęciu postępowania;
- 6) Każdorazowe wskazywanie właściwego przepisu prawa jako podstawy nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności;
- 7) Uzasadnianie nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, jeśli przepisy szczególne nie zobowiązują Starosty do jego nadania;
- 8) Każdorazowe wydawanie decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami na podstawie właściwych przepisów prawa;
- 9) Powstrzymanie się od wydawania decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami wobec osób, którym uprzednio cofnięto już uprawnienia i nie zostały one przywrócone;
- 10) Każdorazowe wzywianie osób ubiegających się o wydanie, przedłużenie bądź rozszerzenie zakresu upoważnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi do uzupełnienia wniosku o wszystkie elementy i informacje, wymagane przepisami prawa;
- 11) Powstrzymanie się od pobierania opłaty ewidencyjnej za wydanie, przedłużenie bądź rozszerzenie zakresu upoważnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi;
- 12) Każdorazowe wskazywanie w osnowie decyzji o wydaniu, przedłużeniu bądź rozszerzeniu zakresu upoważnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi czynności zgodnej ze stanem faktycznym;
- 13) Przekazywanie Wojewodzie rocznego sprawozdania z wykonywania zadań określonych w ustawie o kierujących pojazdami, zgodnego ze stanem faktycznym.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Jarosław Obremski

